

De diasporagemeenschap in kaart brengen

SURINAME

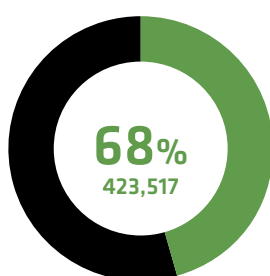
Feiten & cijfers

Emigratie

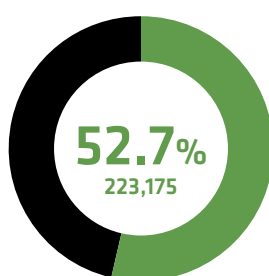
% van de emigranten
in de totale bevolking

waarvan
in de EU

♂ 45.8%
♀ 54.2%

♂ 53.8%
♀ 46.2%

Overmakingen als percentage van het
BBP: 4.1%
Overboekingen (miljoen USD): 148

Toplanden van bestemming

Nederland	191,481
Frans Guyana (Frankrijk)	60,907
Verenigde Staten	15,975
Guyana	4,689
België	3,909

Politieke rechten

Dubbel burgerschap¹

Stemrecht bij nationale
verkiezingen voor burgers die in
het buitenland verblijven²

Suriname heeft geen diasporagemeenschapsbeleid.

1 <https://www.refworld.org/docid/3ae6b50714.html>

2 De kieswet is voor het laatst gewijzigd in 2005: <https://pdpa.georgetown.edu/Electoral/Sur/suriname.html>

Overzicht van het beleids- en wetgevingskader

- 2014** ● **2014 Personen van Surinaamse afkomst (PSA, Personen van Surinaamse Afkomst) - SB 2014 No. 8³** definieert Surinaamse afkomst als personen met ten minste één in Suriname geboren ouder of grootouder en creëert de status van PSA-begunstigde voor al diegenen die niet de Surinaamse nationaliteit hebben maar wel van Surinaamse afkomst zijn. PSA begunstigten moeten de status aanvragen om deze te activeren en de bijbehorende werk- en verblijfsvoordelen te ontvangen. Deze status staat niet gelijk aan een dubbele nationaliteit.
- 2014** ● **Wijzigingen in de Wet op de Surinaamse Nationaliteit en Verblijf (WSI) uit 1975** vergemakkelijken het verkrijgen van de Surinaamse nationaliteit en verminderen de lacunes in de wetgeving die bijdragen aan de staatloosheid van kinderen van Surinaamse afkomst die in het buitenland zijn geboren. Het geeft ook moeders van Surinaamse afkomst het recht om de Surinaamse nationaliteit door te geven aan kinderen die buiten Suriname geboren zijn, een recht dat voorheen beperkt was tot vaders.⁴
- 2012** ∨ ● In het **nationale ontwikkelingsplan** zijn vijf interventiegebieden vastgesteld:⁵ goed bestuur, economische diversificatie, sociale ontwikkeling, onderwijs en beheer van natuurlijke hulpbronnen. Het erkent de rol van de diaspora in de uitvoering van het plan.
- 2016** ∨ ●
- 2017** ∨ ●
- 2020** ● **Nationaal Strategisch Plan (Ontwikkelingsplan 2017-2020)⁶** erkent in grote lijnen dat de diaspora kansen biedt voor de lange termijn ontwikkelingsstrategie van Suriname. Het noemt de historische relatie met de Verenigde Staten en Nederland, en de diasporarelatie met landen en economieën die het invloedrijk acht zoals Brazilië, India, Indonesië, China en het Afrikaanse continent.

»» Tendensen

In 2010 heeft de regering erkend dat de diaspora aan de nationale ontwikkeling bijdraagt, alsook dat het diasporabeleid een belangrijke rol speelt binnen het migratiebeleid. In 2012 heeft de regering stappen ondernomen om haar diaspora te identificeren als onderdeel van nationale economische ontwikkelingsstrategieën en om een basislijn vast te stellen voor het betrekken van deze groep. IOM stond centraal bij het ondersteunen en begeleiden van deze inspanningen, vooral tussen 2013 en 2017. Onder begeleiding van IOM heeft de overheid het Diaspora Unite Suriname Project opgezet, dat twee belangrijke projecten omvatte om de diaspora in kaart te brengen en diaspora-ondernemers te betrekken bij investeringen.

Desalniettemin zijn de beleidsinitiatieven van de diaspora niet gerealiseerd en is het onduidelijk welke initiatieven werden ondersteund. Bovendien verwijst het Nationaal Ontwikkelingsplan (NDP) 2017-2021 slechts kort naar de diaspora en erkent het niet het belang ervan als onderdeel van een migratiebeleid, zoals het vorige NDP deed. Samenwerking tussen diasporagroepen en de private sector is ook ontstaan als middel om investeringen en handel te bevorderen en de diaspora te verbinden met sociale projecten in Suriname, bijvoorbeeld het crowdfunding project van ApuraNetwork. In 2023 werd het eerste diaspora seminar gehouden, en daarmee werd er een eerste stap gezet richting het opstellen van een diaspora-betrokkenheidsbeleid.⁷

3 <http://foreignaffairs.gov.sr/consulaire-diensten/personen-van-surinaamse-afkomst-psa/>

4 <http://www.dna.sr/wetgeving/surinaamse-wetten/wijzigingen-na-2005/wet-wijz-surinamerschap-en-het-ingezetenschap/>

5 <https://www.scribd.com/document/311067421/Suriname-National-Development-Plan-2012-2016>

6 <https://www.planningofficesuriname.com/wp-content/uploads/2017/05/OP-2017-2021-Ontwikkelingsprioriteiten-van-Suriname-1.pdf>

7 <https://gov.sr/diaspora-engagement-policy-cruciaal-voor-ontwikkeling/>

<https://apura.org/pages/about-cf>

Wetgevend kader inzake nationaliteit: De Surinaamse overheid heeft stappen gezet om de genderdiscriminatie in de wetgeving te verminderen door ouders het recht te geven de Surinaamse nationaliteit door te geven aan kinderen die in het buitenland zijn geboren. De wijzigingen in de nationaliteitswetgeving van 2014 hebben dit kader beter in overeenstemming gebracht met de internationale normen inzake discriminatie van vrouwen en hebben stappen ondernomen om de staatloosheid van in het buitenland geboren kinderen van Surinaamse moeders te verminderen.⁸

De PSA-wet formaliseert de relatie van de overheid met de diaspora op bepaalde en specifieke aspecten. Hoewel de wet niet voorziet in dubbel burgerschap,⁹ betekent het een stap vooruit voor wat betreft de inspanningen van de regering om de diaspora te integreren in de ontwikkeling en de natievorming van het land, zoals gepresenteerd in het Nationaal Ontwikkelingsplan 2012-2016.¹⁰

Obstakels

- **Onvolledige wetgevingsinspanningen op het gebied van het dubbele burgerschap:** Hoewel de naturalisatiewetgeving is aangepast om het verkrijgen van de Surinaamse nationaliteit te vergemakkelijken, staat de huidige wetgeving niet toe dat personen van Surinaamse afkomst die in het buitenland wonen een dubbele nationaliteit hebben.¹¹ In 2015 heeft de Hoge Raad zich uitgesproken voor een dubbele nationaliteit voor mensen van Surinaamse afkomst met de Nederlandse nationaliteit; zij moeten echter wel hun hoofdverblijf in Suriname hebben.¹²
- **Onvolledige beleidsinspanningen om de diaspora te betrekken:** Het gebrek aan diasporabeleid is een kwestie van nationaal discours.¹³ Een migratiebeleid dat zich richt op de diaspora blijft in conceptvorm. In het Nationaal Ontwikkelingsplan (NDP) 2017-2021 wordt het opzetten van een migratiebeleid herhaald, maar er wordt geen melding gemaakt van het opnemen van de diaspora, in tegenstelling tot eerdere NDP's. Het migratiebeleid dat in het kader van het plan 2017-2021 wordt overwogen, is grotendeels gericht op werkgelegenheidsvoorzieningen voor de landbouwsector.
- **Uitdagingen op het gebied van regelgeving voor buitenlandse investeringen en ondernemerschap:** Buitenlandse onderdanen die in Suriname willen investeren of een bedrijf willen starten, worden geconfronteerd met uitdagingen op het gebied van de regelgeving die dergelijke acties kunnen ontmoedigen.¹⁴ Ease of Doing Business Report 2020' van de Wereldbank plaatste Suriname onderaan de lijst van 190 landen wat betreft het gemak van het starten van een bedrijf (rangorde van 182) en 181 wat betreft het verkrijgen van krediet.

8 <https://www.unhcr.org/en-us/news/press/2014/7/53d20b756/unhcr-applauds-suriname-ensuring-gender-equality-nationality-laws.html>;
<https://www.srherald.com/suriname/2014/07/11/leilis-suriname-stimuleert-dubbele-nationaliteit/>

9 <http://foreignaffairs.gov.sr/consulaire-diensten/personen-van-surinaamse-afkomst-psa/voordelen-van-het-psa-document/>

10 https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/planipolis/files/ressources/suriname_national_development_plan_2012-2016.pdf

11 https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/36943/Eudo_Cit_2015_17_Suriname.pdf?sequence=1

12 <https://www.navigators.nl/document/id3c15ad42e6694d09b67e8d7af3c996d7/ecli-nl-hr-2015-1749-ecli-nl-phr-2015-402-hr-26-06-2015-nr-1403881>

13 <http://dwtonline.com/laatste-nieuws/2020/01/22/sapoen-pleit-voor-duurzaam-diasporabeleid/>

14 <http://documents.worldbank.org/curated/en/990601467315599193/pdf/105761-REVISED-CDI-Report-FinalLatest-PUBLIC.pdf>

SPOTLIGHT: effectieve praktijken

INVESTERING; ONDERNEMERSCHAP

Suriname Nederlandse Kamer van Koophandel 2018¹⁵

De Surinaams-Nederlandse Kamer van Koophandel is opgericht om het ondernemerschap en de handel tussen Suriname en Nederland te bevorderen. De Kamer is een initiatief van de Surinaamse Ambassade en de diaspora-organisatie SunDeSa. Het stroomlijnt en versnelt het proces voor Nederlandse investeerders - waarvan velen deel uitmaken van de Surinaamse diaspora - om een bedrijf op te zetten in Suriname, door het aanpakken van zwakke punten in deze systemen die investeringen ontmoedigen.

MENSELIJK KAPITAAL

Diaspora Unite Suriname Project 2013-2017

De Surinaamse overheid heeft samen met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) gewerkt aan twee projecten die de diaspora wilden betrekken bij de economische ontwikkeling onder de paraplu van het Diaspora Unite Suriname Project. Volgens de door de IOM aangehaalde bronnen kreeg de overheid technische assistentie bij het opstellen van een migratiebeleid, het bouwen van een officiële website voor de diaspora, het uitvoeren van enquêtes om de diaspora in kaart te brengen en het uitvoeren van een programma om buitenlandse ondernemers bloot te stellen aan het Surinaamse bedrijfsklimaat en netwerk.

FILANTROPIE

Apura-netwerken 2003

Apura Networks is een crowdfunding platform dat de Surinaamse diaspora en andere geïnteresseerde professionals en studenten in contact wil brengen met bedrijven en non-profit initiatieven in Suriname. Hiermee betreft het de diaspora bij de sociale, economische en culturele ontwikkeling van Suriname en bouwt het netwerken op tussen de diaspora en de Surinaamse bevolking. Onlangs heeft de diaspora het project Save Thalia! mede geïnitieerd om een bijna 200 jaar oud theater in het hart van de Surinaamse cultuurgeschiedenis te renoveren.

OVERDRACHT VAN VAARDIGHEDEN; CAPACITEITSOPBOUW

Twinning Facility Netherlands-Suriname (Twinningfaciliteit Suriname-Nederland) 2008

De Twinningfaciliteit (TW) is in het leven geroepen als een mechanisme voor de voortzetting van de samenwerking tussen Nederland en Suriname bij de beëindiging van de bilaterale ontwikkelingssamenwerking in 2010. De TW voorziet in de gezamenlijke financiering van partnerschappen tussen Nederlandse en Surinaamse maatschappelijke organisaties die het Surinaamse maatschappelijk middenveld versterken door middel van kennisuitwisseling, capaciteitsopbouw en institutionele versterking.

BELEID

Bevordering van een evidence based diaspora-betrokkenheidsbeleid in Suriname 2022-2023

De doelstelling van dit initiatief is om de betrokkenheid van de diaspora bij het land van herkomst te vergroten doormiddel van de implementatie van een gendergevoelig diaspora-betrokkenheidsbeleid dat wordt geleid door de overheid. Het project levert de volgende resultaten op: 1) de oprichting van een coördinatiemechanisme; 2) verbetering en vernieuwing van de nationale website voor het in kaart brengen van de Surinaamse diaspora; 3) organisatie van trainingsworkshops om competenties op te bouwen voor beleidsontwikkeling en effectief migratiebeheer; en ten slotte, 4) ontwikkeling van een concept evidence based nationaal document inzake het diaspora-betrokkenheidsbeleid, alsook een vijfjarig actieplan.

¹⁵ <http://stvs.sr/suriname-nederland-kamer-van-koophandel-opgericht/>

Bijlage: lijst van actoren

Diasporagerelateerde instellingen

- **Op regionaal niveau**

Caribische Gemeenschap (CARICOM) 1973

CARICOM bevordert de regionale integratie en de functionele samenwerking tussen zijn 15 lidstaten en 5 geassocieerde leden; het werkt als één enkele, regionale markt. CARICOM biedt de diaspora een aantrekkelijker investeringsklimaat dan nationale economieën en regelgevingskaders. Het stelt landen ook in staat om binnenlandse ondernemingen te stimuleren om te exporteren buiten de CARICOM-regio.¹⁶

- **Nationale instellingen**

Ministerie van Buitenlandse Zaken (BUZA) 1975

Het ministerie van Buitenlandse Zaken houdt toezicht op het aangaan en onderhouden van relaties met landen en organisaties in het buitenland. Dit omvat consulaire diensten en het betrekken van de diaspora bij projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van Suriname.

Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme (Ministerie Van Handel, Industrie en Toerisme) 1991

Het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme werkt aan de bevordering van de binnenlandse en buitenlandse handel, met inbegrip van het relevante beleid. Het behandelt ook handelspolitieke kwesties en verleent invoer-, uitvoer- en deviezenvergunningen. Het stimuleert innovatieve en concurrerende ondernemingen en draagt bij tot de ontwikkeling van een inclusieve particuliere sector.¹⁷

Subdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer 2011

Het Subdirectoraat Consulaire Zaken is belast met het toezicht op de coördinatie van de consulaire activiteiten, met inbegrip van zaken die van invloed zijn op de rechten, verantwoordelijkheden en belangen van de diaspora, zoals PSA-kaartaanvragen.

Subdirectoraat Internationale Ontwikkelingssamenwerking en Internationale Handel (Onderdirectoraat Internationale Ontwikkelingssamenwerking)

Dit subdirectoraat coördineert de bilaterale en multilaterale internationale ontwikkelingssamenwerking en werkt aan het vergroten van de deelname van Suriname aan de internationale handel. Op het gebied van internationale ontwikkeling houdt het toezicht op de uitvoering van overeenkomsten met partners, zoals het initiatief Twinning Facility in Nederland.

Diaspora Instituut Suriname (DIS) 2020

ondersteunt Surinamers en buitenlanders met een Surinaamse achtergrond die willen bijdragen aan de opbouw van een welvarend en duurzaam Suriname. Het DIS valt onder het Ministerie van Buitenlandse zaken, Internationaal Business en Internationale samenwerking.

16 <http://documents.worldbank.org/curated/en/990601467315599193/pdf/105761-REVISED-CDI-Report-FinalLatest-PUBLIC.pdf>

17 <http://tradeandindustry.gov.sr/over-ministerie/missie-visie/>

Diaspora organisaties in Europa

De Surinaamse diaspora organisaties in Europa zijn grotendeels geconcentreerd in Nederland.

Stichting Diaspora Events 2018 België

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**
- ✔ **Integratie-activiteiten**

De organisatie werkt aan de opbouw van solidariteit en culturele identiteit tussen Surinamers in Nederland, België en andere gebieden waar de diaspora gevestigd is. Zij organiseert culturele en sociale evenementen en stimuleert de kennisoverdracht over Suriname.

Friendship Bands Netherlands (VNS) (Stichting Vriendschapsbanden Nederland Suriname) 2008 Nederland

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**
- ✔ **Integratie-activiteiten**

De organisatie werkt aan het opbouwen van banden tussen Nederland en Suriname en dient als kanaal om de Nederlandse samenleving te voorzien van accurate informatie over culturele, sociale en politieke ontwikkelingen in Suriname. Daartoe organiseert zij culturele activiteiten, workshops en begeleidt zij educatieve reizen naar Suriname die ook lokale organisaties ondersteunen. [f]

NAKS Netherlands Foundation (Stichting NAKS Nederland) 2010 Nederland

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**
- ✔ **Integratie-activiteiten**

De organisatie is een dochteronderneming van NAKS Suriname, die in 1947 is opgericht. Zij streeft ernaar het werk van haar moederorganisatie te ondersteunen, het bewustzijn over de Afro-Surinaamse cultuur in Nederland te vergroten en het cultureel erfgoed door te geven.

Onze Vereniging Ons Suriname 1919 Nederland

- ✔ **Neemt deel aan ontwikkelingsprojecten in Suriname**
- ✔ **Neemt deel aan integratieprojecten in het land van vestiging**

De organisatie bevordert het cultureel erfgoed en het bewustzijn van de Surinaamse geschiedenis bij mensen van Surinaamse afkomst in Nederland en de Nederlandse samenleving in het algemeen. Zij organiseert grootschalige evenementen en dient als platform voor de diaspora om op de hoogte te blijven van de actuele gebeurtenissen en vraagstukken van het publieke debat in Suriname.

Stichting Collectief Overzee Suriname 2011 Nederland

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**
- ✔ **Integratie-activiteiten**

Deze organisatie heeft tot doel de eenheid tussen Surinamers in Nederland te bevorderen en ontwikkelt sociale, culturele en humanitaire projecten in Suriname en Nederland.

Suriname Diaspora Association (SuNeDA) (Surinaams Nederlands Diaspora Associatie) Nederland

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**

De organisatie voert zowel culturele activiteiten uit als initiatieven die bijdragen aan de ontwikkeling van Suriname en de opbouw van de gemeenschap in de diaspora. Deze variëren van fondsenwervers die Surinaamse non-profits ondersteunen, tot activiteiten die Surinaamse studenten in Nederland betrekken bij uitwisselingen in Suriname.

Surinaamse studenten in het buitenland (SSA) 2012 Nederland

- ✔ **Ontwikkelingsactiviteiten**
- ✔ **Integratie-activiteiten**

De SSA is een studentenvereniging die bestaat uit Surinaamse jongeren die in Nederland studeren en uit niet-Surinaamse studenten met interesse voor het land. Zij organiseert activiteiten die een culturele identiteit opbouwen en richt zich op de professionele ontwikkeling van Surinaamse studenten en het motiveren van hen om terug te keren naar Suriname na het afronden van hun studie.

Geschreven door: Dr Manuel Orozco
Bewerkt door: EUDiF
oktober 2020
bijgewerkt december 2023

Geïmplementeerd door

Gefinancierd door
de Europese Unie

